

فصل اول

مقدمه

شرحی بر میز کار Desktop

مقدمه

ویندوز xp شباهت زیادی به ویندوز ۹۸ دارد اما می توان گفت نسخه ی کاملتر و پیشرفته تري نسبت به ویندوز ۹۸ می باشد . در واقع مزایای xp نسبت به ۹۸ بصورت کلی عبارتند از :

- کنترل کاربران
- امکانات شبکه
- چند زبانه بودن
- امنیت بالا
- کاربرد تصاویر دیجیتال
- ابزار ویرایش فیلم و موسیقی
- مرورگرهای اینترنتی و سرویس های e-mail
- ...

اساس کار همه ی برنامه ها و کامپیوترها را ویندوز انجام می دهد . ویندوز XP يك سیستم عامل است . یعنی بیش از اینکه يك کامپیوتر شخصی بتواند کاری انجام دهد باید این نرم افزار سیستمی در حافظه ی اصلی آن بارگذاری شود . این سیستم عامل پس از روشن شدن کامپیوتر بصورت خودکار در حافظه ی اصلی بارگذاری و اجرا می شود .
برای آموزش سیستم عامل ویندوز XP نیاز به سیستمی با مشخصات ذیل می باشد :

- ۱۲۸ Mb حافظه ی Ram
- کامپیوتر با پردازنده ی ۳۰۰ MHz یا بالاتر
- ۱,۵ GB فضا بر روی هارد دیسک
- DVD-Rom یا CD-Rom
- کارت گرافیکی با Resolution 800*600 یا بالاتر
- کیبورد و ماوس

کاربران گرامی برای آموزش این دوره فرض بر آن گذاشته شد که شما آشنایی کامل با ویندوز ۹۸ داشته اید و حال می خواهید موارد اضافه شده ی ویندوز Xp را آموزش ببینید ... امید آن داریم که توانسته باشیم گامی کوچک در راه آموزش شما عزیزان برداشته باشیم .
در پایان از شما خواهشمندیم در صورت داشتن هر گونه انتقاد ، پیشنهاد و ارائه سوالات احتمالی با نویسندگان از طریق پستهای الکترونیکی asim@etvto.ir و arefi@etvto.ir تماس حاصل فرمایید .

با تشکر

مهدیه آسیم - ریحانه عارفی مقدم

شرحی بر میز کار Desktop

همانگونه که در میز کار Desktop مشاهده می کنید سه شیء اصلی زیر وجود دارد :

۱- Computer My

پنجره ای است که شامل محتویات حافظه ی جانبی (Hard Disk) در قالب دیسکهای مختلف به انضمام چند برنامه کاربردی می باشد

۲- Document My

برای ذخیره سازی پوشه ها ، فایل های مختلف مثل فایل های گرافیکی ، صوتی و غیره این مکان استفاده می شود .

نکته : در صورت غیر فعال بودن My Document در محیط Desktop کلیک سمت راست Mouse را فشرده بر روی گزینه ی Properties رفته از سربرگ Desktop ، Customize Desktop را انتخاب کنید سپس از سربرگ General گزینه ی My Document را فعال نمایید .

۳- Recycle Bin

محیطی است برای قرار گرفتن اشیاء غیر ضروری . هر شیء در مرحله ی اول بعد از حذف شدن (فشردن کلید Del) وارد این محیط می شود . اشیائی که در این محیط قرار می گیرند قابل برگشت به مکان قبلی خود هستند ولی در صورتی که در این مکان عمل حذف روی آنها انجام گیرند دیگر قابل برگشت نخواهند بود .

ایجاد یک Folder در محیط Desktop

برای ایجاد یک فولدر در ویندوز کلیک سمت راست موس را فشرده از گزینه ی New عبارت Folder را انتخاب می کنیم . پوشه ای بنام Folder New برای ما ایجاد می شود که می توانیم نام مربوطه را به فولدر اختصاص دهیم .

فصل دوم

اجزاء پنجره در ویندوز روشهای نسخه برداری در Windows-XP ایجاد کلید میانبر برای Folder

اجزاء پنجره در ویندوز

۱- نوار عنوان Title Bar

- Close برای بستن پنجره
- Minimize برای به حداقل رساندن پنجره
- Maximize برای به حداکثر رساندن پنجره
- Restore برای برگشت به حالت قبل

(از این دکمه زمانی استفاده می شود که بخواهید اندازه ی پنجره ای را به حالت اصلی خود باز گردانید)

www.kardanesh.net

۲- نوار منو Menu Bar

نوار منو همانطور که از نامش مشخص است در بردارنده ی منوهای مربوط به محیط ویندوز می باشد که شامل منوهای File، Edit، View، Favorites، Tools، Help می باشد . هر کدام از این گزینه ها دارای زیر مجموعه هایی می باشد که در ادامه به شرح آنها خواهیم پرداخت .

۳- نوار ابزار Tool Bars

جهت انجام يك فرمان خاص از این نوار استفاده می گردد . نکته : در صورت ظاهر نبودن نوار ابزار از منوی View گزینه ی Toolbars را انتخاب کرده و سپس Standard Buttons را فعال نمایید .

۴- نوار وظیفه Task Bar

پاییني ترین نوار در محیط Desktop ویندوز ، نوار وظیفه می باشد که در قسمت پایین و سمت چپ صفحه نمایش دکمه ی Start مشاهده می گردد . با کلیک کردن بر روی آن کلیه ی نرم افزارهای تحت ویندوز به چشم می خورد . وظیفه ی دیگر این نوار آنست که در هنگام اجرای يك برنامه و یا باز کردن يك پنجره نام آنرا نشان می دهد . نکته : برای افزودن نوار ابزار به Bar Task در مکان خالی بر روی نوار راست کلیک کرده از منوی باز شده گزینه های دلخواه را انتخاب کنید .

۵- نوار آدرس Address Bar :

نواری است که آدرس مکانهای مختلف در ویندوز را نشان می دهد . برای فعال کردن Address Bar از منوی View ، از سربزرگ Toolbars گزینه ی Address Bar را انتخاب کنید .

۶- نوار وضعیت یا Statues Bar :

نواری است که وضعیت اشیاء و خصوصیات آنها را در قسمت پایین و سمت چپ صفحه نمایش می دهد . برای ظاهر کردن این نوار از منوی View گزینه ی Statues Bar را فعال کنید .

روشهای نسخه برداری در Windows-XP

۱- ابتدا فولدر مورد نظر را انتخاب ، سپس بر روی آن راست کلیک کرده و گزینه ی Copy را از منوی باز شده انتخاب می نماییم . سپس به محیط مقصد رفته و با راست کلیک مجدد گزینه ی Paste را کلیک می کنیم .

۲- انتخاب Folder ، سپس از منوی Edit گزینه ی Copy را کلیک می کنیم و بعد از آن به درایو مقصد رفته از منوی Edit گزینه ی Past را کلیک می کنیم .

۳- می توان از کلیدهای میانبر استفاده کرد . به این صورت که ابتدا فولدر مورد نظر را انتخاب کرده سپس برای Copy کردن ، کلیدهای Ctrl + C و برای Past کردن کلیدهای Ctrl + V را همزمان فشار می دهیم .

۴- به وسیله ماوس یعنی انتخاب Folder و کشیدن Folder مورد نظر به پنجره ی دلخواه (Drag & Drop)

ایجاد کلید میانبر برای Folder

روش های ایجاد Short cut

۱- کلیک راست روی فولدر مورد نظر و انتخاب گزینه ی Create shortcut

۲- انتخاب کردن فولدر مورد نظر و سپس از منوی File گزینه ی New و در نهایت انتخاب زیر منوی Short cut در فضای خارج از مکان فولدرهای يك درایو راست کلیک کرده و از منوی باز شده گزینه ی New و سپس زیر منوی Shortcut را انتخاب کنید پنجره ای با عنوان Create shortcut باز می شود . در قسمت Brows نرم افزار مورد نظر را انتخاب کرده و Ok کنید ، سپس کلید Next را فشار دهید و در آخر نام مورد نظر را برای Shortcut وارد کرده و کلید Finish را فشار دهید . قابل ذکر است که این آیکون ها دارای يك فلش كوچك در قسمت پایین و سمت چپ شكل فولدر می باشد .

نکته : اگر قصد ایجاد Shortcut در محیط Desktop را دارید از فرمان Send to استفاده کنید و یا Drop & Drag کنید .

فرمان To Send :

همانطور که در بالا قید شد یکی از روشهای Shortcut فرمان Send to می باشد . برای این کار نرم افزار یا فایل مورد نظر را Select کرده بر روی آن راست کلیک کنید سپس گزینه ی Send to و از زیر منوی باز شده ، مقصد را انتخاب کنید .

نکته : با پیش فرض داشتن اطلاعات ابتدایی شما ، از توضیح در مورد قسمتهای Del ، Cut ، Create Folder صرفه نظر نمودیم .

فصل سوم

Properties

آشنایی با برنامه ی Notepad

آرایی Icon ها در محیط Windows

Properties

www.kardanesh.net

درايو ، فایل ، فولدر یا نرم افزار مورد نظر را که می خواهید مشخصات کلی راجع به آن بدانید انتخاب کنید سپس راست کلیک کرده از منوی باز شده گزینه ی Properties را انتخاب کنید پنجره ای باز می شود که بسته به مورد انتخابی دارای موارد مختلفی است اما تمامی پنجره ها اطلاعات کلی راجع به نام فولدر ، مسیر فولدر ، سایز و فضای دیسک ، نوع مشخصه ی فولدر از لحاظ فقط خواندنی و یا مخفی بودن به کاربر نشان می دهد . گزینه ی Properties یکی از موارد مهم و پر استفاده در محیط Windows می باشد .

شرحی کوتاه بر سربرگهای Properties :

- General : برای نمایش مشخصات فولدر مانند نام ، حجم ، تاریخ ایجاد و ... می باشد .
- Sharing : برای به اشتراک گذاری پوشه ی مورد نظر در یک شبکه می باشد .
- Security : به شرط NTFS (یکی از فرمت های درایو) بودن یک درایو جهت تعیین دسترسی کاربران به پوشه ی مورد نظر مانند خواندن اطلاعات ، تغییر اطلاعات و سایر دسترسی ها می باشد .
- Web Sharing : برای تنظیم نمایش پوشه ی مورد نظر در سیستم IIS می باشد .
- Customize : برای تنظیمات اطلاعات موجود در یک فولدر مانند انتخاب تصویر برای یک پوشه و یا تغییر یک آیکن می باشد .

آشنایی با برنامه ی Notepad

برای باز کردن برنامه Notepad می توان در محیط Desktop در يك محیط خالي راست كليك کرده و از كشوي باز شوي New گزینه ي Text Document را انتخاب کرد و یا بر روی Start كليك کرده گزینه ي Accessories و سپس انتخاب برنامه ي Notepad .
این برنامه برای تایپ متنهای ساده که بدون قالب خاصی باشد استفاده می شود ، همچنین یکی از استفاده های دیگر این برنامه برای طراحی Web می باشد . بدین صورت که آنها تگ های HTML را در Notepad وارد کرده و سپس آن فایل را با پسوند مربوطه Save می نمایند .

شرحی کوتاه بر منوی های برنامه Notepad :

منوی File

- گزینه ي New : ایجاد يك فایل متني جديد
- گزینه ي Open : فراخواني فایل هاي موجود
- گزینه ي Save : ذخیره کردن يك متن با نام پيش فرض برنامه
- گزینه ي Save as : ذخیره کردن يك متن با نام دلخواه
- گزینه ي Page setup : تنظیمات مربوط به صفحه ، اندازه كاغذ ، حاشیه و ...
- گزینه ي Print : برای چاپ متن
- گزینه ي Exit : خروج از Notepad

منوی Edit

- گزینه ي Undo : بازگرداني آخرین عمل انجام شده
- گزینه ي Cut : جدا کردن يك قسمت متن و انتقال آن در حافظه ي موقت .
- گزینه ي Copy : نسخه برداري از يك قسمت یا متن .
- گزینه ي Past : مکمل گزینه ي Cut می باشد . در واقع متن جدا شده از متن که در حافظه ي موقت ذخیره شده بود بوسیله ي فرمان Cut در محل دلخواه فراخواني می شود .
- گزینه ي Delete : معادل فشردن كليك Del می باشد برای پاک کردن يك قسمت .
- گزینه ي Find : در صورتي که بخواهيم يك حرف ، کلمه و یا عبارت خاص را در متن تایپ شده جستجو کنیم از این عبارت استفاده می کنیم . کلمه ي مورد جستجو را در جعبه ي مربوط به Find وارد می کنیم .

با این توضیح که :

- اگر گزینه ي Mach case را فعال کنیم دقیقاً مانند عبارت تایپ شده عمل جستجو را انجام می دهد یعنی بین حروف كوچك و بزرگ حساسیت نشان می دهد .
- اگر بخواهيم عمل جستجو از بالا به پایین انجام شود در قسمت Direction گزینه ي Up را فعال کرده و اگر بخواهيم از پایین به بالا انجام شود گزینه ي Down را فعال می کنیم .
- گزینه ي Find next : در صورت اجرائي فرمان Find برای ادامه ي جستجو از این فرمان استفاده می شود .
- گزینه ي Replace : برای جستجوي يك حرف یا کلمه و جایگزین کردن آن با حرف یا کلمه اي دیگر .
- گزینه ي go To : برای رفتن به سطري خاص در متن وارد شده از این گزینه استفاده می شود .
- گزینه ي Select All : برای انتخاب تمامی متن یکجا استفاده می شود .
- گزینه ي Time/Date : برای درج تاریخ و ساعت سیستم در مکان دلخواه استفاده می شود .

منوی Format:

- Word Warp : از شکسته شدن متن تا زمانیکه از Enter استفاده می شود جلوگیری می کند .
- Font : در صورتیکه بخواهید Font نوشته شده بر روی صفحه ی Notepad را تغییر دهید از این گزینه استفاده می شود .

منوی View:

- Status bar : گزارش وضعیت

آرایش Icon ها در محیط Windows

بر روی فضای خالی در محیط مربوطه راست کلیک کرده ، از منوی باز شده عبارت Arrange Icon را انتخاب نمایید . کشوی باز شوی زیر با عمل کردهای قید شده مشاهده می گردد :

- By Name : آیکونها بر اساس نام و به ترتیب صعودی مرتب می شوند.
- By Type : آیکونها بر اساس پسوند مشخص می شوند با این توضیح که ابتدا فولدرهایی که پسوند ندارند از روی نام مرتب کرده ، سپس فایل های دارای پسوند یکسان را از روی نامشان مرتب می کند.
- By Size : بر اساس حجم اشغال شده توسط فایل ها آنها را مرتب می کند.
- By Date : بر اساس تاریخ ایجاد فایل آنها را مرتب می کند.

نکته : اگر بخواهیم تمام پنجره های روی Desktop را بر روی Taskbar نیز داشته باشیم بر روی نوار وظیفه راست کلیک کرده و گزینه ی Toolbars را انتخاب کرده و سپس گزینه ی Desktop را فعال کنید .

فصل چهارم

تنظیم خصوصیات نمایش در ویندوز

گزینه ی Start Down در منوی Start

منوی Start up

تنظیم خصوصیات نمایش در ویندوز

برای تغییر حالت طرز قرار گرفتن و یا تغییرات کلی در محیط Desktop راست کلیک کرده از منوی باز شده گزینه ی Properties را انتخاب نمایید که پنجره ای به شکل زیر باز می شود

- **سربرگ Themes :** برای تعیین قالب کلی ویندوز از این گزینه استفاده می شود .

- **سربرگ Desktop:** تنظیم و تغییر Background در این قسمت صورت می گیرد . محیط ویندوز بصورتی پیش فرض چندین نمونه Background را پیشنهاد می کند . در صورتیکه بخواهید تصویری دلخواه را بر روی Desktop قرار دهید بر روی گزینه ی Brows کلیک کنید ، سپس از پنجره ی باز شده که مربوط به فولدر My Picture در محیط ویندوز می باشد عکس مورد نظر را انتخاب کنید و یا در صورتیکه تصویر شما در مکانی دیگر ذخیره شده باشد می توانید مسیر مورد نظر را انتخاب کرده و عکس را باز کنید .

- **سربرگ Screen Saver:** در صورتیکه مدت زمانی طولانی سیستم شما بدون استفاده بماند باعث آسیب دیدن مانیتور می گردد برای جلوگیری از این کار از محافظ صفحه یا Screen Saver استفاده می شود . در این قسمت می توانید انواع مختلف Screen Saver را که خود ویندوز در اختیار شما قرار می دهد انتخاب نمایید یا حتی می توانید تعیین کنید بعد از چه مدت زمانی که از سیستم استفاده نکردید محافظ صفحه نمایش فعال شود و در نهایت هنگام ورود مجدد Password یا رمز ورود وارد کنید که برای انجام اینکار لازم است گزینه ی Password را فعال نمایید .

- **سربرگ Appearance:** این قسمت مخصوص تغییرات ظاهری و محیط فولدرها در قسمت های مختلف ویندوز است . پارامترهای قابل تنظیم : رنگ اجزای مختلف ویندوز و فونت نوشته ها در قسمت های مختلف می باشد .

- **سربرگ Setting:** از این قسمت برای تنظیم درجه ی وضوح صفحه نمایش ویندوز استفاده می شود . این سربرگ شامل دو گزینه Screen resolution و Color Quality می باشد .

- **Screen resolution:** بزرگنمایی تصاویر می باشد . در این قسمت هر چه تراکم Pixel ها در مانیتور بیشتر باشد کیفیت تصاویر بهتر خواهد بود .

- **Color Quality:** مربوط به طیف رنگی مخصوصی در صفحه نمایش می باشد . چنانچه گزینه ی Medium - 16 bit از کشویی باز شوی مربوطه انتخاب کنید تعداد رنگها کاهش یافته و کیفیت تصاویر رنگی کم می شود . اما اگر گزینه ی Highest - 32 bit را انتخاب کنید بهترین حالت نمایش را مشاهده خواهید کرد .

گزینه ی Shut Down در منوی Start

در صورتیکه بخواهید سیستم خود را راه اندازی ، خاموش و یا به حالت تعلیق در آورید از این گزینه استفاده نمایید .
حال به شرح تگ تگ این گزینه ها می پردازیم :

- گزینه ی Stand By : جهت به تعلیق درآمدن عملکرد سیستم از این گزینه استفاده می شود . در صورتیکه قبلا برای سیستم User Name و Password تعیین کرده باشید لازم است که مجددا آنها را تایپ کرده وارد شوید در این حالت می توانید امنیت سیستم خود را در صورتیکه می خواهید به طور موقت استفاده نکنید ، بالا ببرید . کلید میانبر برای رفتن به این حالت فشردن همزمان کلیدهای Windows و L می باشد .
- گزینه ی Turn Off : برای خارج شدن از محیط ویندوز و خاموش کردن سیستم از این گزینه استفاده می کنیم .
- گزینه ی Restart : برای راه اندازی مجدد سیستم استفاده می شود .

گزینه ی Search :

بر روی منوی Start کلیک کرده ، از منوی باز شده گزینه ی Search را انتخاب کنید . این گزینه مخصوص زمانی است که شما مکان و یا نام فایل خاصی را در سیستم خود فراموش کرده باشید .

- اگر بخواهید به دنبال عکس ، موزیک و یا ویدئو کلیپ خاصی بگردید بر روی گزینه ی Pictures , music or video کلیک کنید .
- اگر بخواهید به دنبال يك Document مثلا Document های Word بگردید بر روی گزینه ی Document Word کلیک کنید .
- گزینه ی All Files and folders : برای جستجوی همه ی فایلها و فولدرها از این گزینه استفاده می شود .
- Computers or People : برای جستجوی يك کامپیوتر با IP خاص و در صورتیکه IP شخص را نداریم و فقط نام کامپیوتر آن را می دانیم در شبکه از این گزینه استفاده می کنیم .
- Information in help and support center : برای فعال کردن راهنمای قسمت Search از این گزینه استفاده می شود .
- Search the internet : برای جستجو در اینترنت از این گزینه استفاده می شود .
- Chang Performance : برای فعال یا غیر فعال کردن تصویر گرافیکی پایین پنجره ی Search بر روی این گزینه کلیک کنید .

منوی Start up

بر روی منوی Start کلیک کرده ، گزینه ی All programs را فعال کنید ، گزینه ی Start Up مشاهده می گردد .

در محیط Windows می توانید تعیین کنید که هنگام راه اندازی سیستم نرم افزار یا فایل مورد دلخواهتان به اجرا در آید . برای انجام این کار لازم است از فایل دلخواه يك Short cut تهیه کنید . یعنی يك کپی از فایل مورد نظر بگیرید سپس بر روی منوی Start کلیک کرده بر روی گزینه ی All Program رفته از منوی باز شده گزینه ی Start up را انتخاب کنید . ماوس را بر روی این گزینه نگاه داشته ، کلیک سمت راست ماوس را فشار دهید و گزینه ی Open را انتخاب کنید . پنجره ای باز می شود که در آن می توانید فایلی که قبلا Copy کرده اید را Past کنید . حال اگر سیستم تان را Restart کنید برنامه مورد نظرتان بصورت اتوماتیک به اجرا در می آید .

نکته ای راجع به منوی Start :

در صورتیکه بخواهید پنجره ای مانند My document , Control Panel و ... را بطور مستقیم باز نمایید کافی است بر روی منوی Start کلیک کرده و پنجره دلخواه را انتخاب کنید . لازم به ذکر است این پنجره می تواند تعدادی از آخرین نرم افزارهای استفاده شده توسط شما در محیط ویندوز را به نمایش در آورد . این تعداد قابل تنظیم توسط خود شما می باشد به این صورت که بر روی Task Bar کلیک سمت راست کرده گزینه ی Properties انتخاب کنید سپس بر روی سر برگ Start menu رفته گزینه ی Start menu را فعال و سپس بر روی قسمت Customize کلیک کنید . در Box مربوط به Programs تعداد نرم افزارهای اجرایی در منوی Start را انتخاب نمایید و اگر بخواهید لیست نرم افزارهای اجرایی را پاک کنید گزینه ی Clear List را انتخاب کرده بر روی کلید OK کلیک کنید .

چند زبانه بودن در محیط ویندوز XP

چند زبانه بودن در محیط ویندوز XP

ابتدا از منوی Start گزینه ی Control Panel را باز کنید . سپس بر روی گزینه ی Regional and language Options دابل کلیک نمایید . پنجره ای باز می شود که شامل سربرگهای Regional ، options ، Language ، Advanced می باشد .

• سربرگ Regional options

برای تعیین زبان سیستم خود بسته به نوع زبان رسمی کشور کاربر این قسمت کاربرد دارد . در قسمت Standards and Format ، کشویی باز شونده ی مخصوص نام کشورها را باز کنید سپس زبان کشور محل اقامت خود را تعیین نمایید . در صورت اقامت در ایران بایستی گزینه ی Farsi را انتخاب نمایید تا ساعت ، واحد پول و تاریخ سیستم بصورت خودکار متناسب با کشور شما تنظیم گردد . و در نهایت در قسمت Location نام کشور محل اقامت خود را تعیین کنید .

• سربرگ Language :

برای تعیین یا تغییر زبانهای صفحه کلید ، گزینه ی Detail را کلیک کنید ، پنجره ای باز می شود که برای اضافه کردن یک زبان خاص کاربرد دارد . به این صورت که ابتدا بر روی گزینه ی Add کلیک کنید ، نام زبان دلخواه را از کشویی باز شوی مربوطه انتخاب نمایید که پس از آن بصورت اتوماتیک فونت مربوطه نیز با سیستم شما تنظیم می شود و در نهایت کلید Ok را بفشارید . با این کار شما یک زبان جدید برای سیستم عامل خود تنظیم نموده اید .
to left languages -including Thai Install files for complex script and right
این قسمت برای نصب زبانهای راست به چپ (RTL) مثل زبان فارسی می باشد .

Install files for East Asian language

این گزینه برای نصب زبانهای آسیای شرقی به کار برده می شود.

• سربرگ Advanced :

این قسمت برای تعیین زبانهای می باشد که Unicode نباشند . به عنوان مثال زبان فارسی نوعی زبان Unicode می باشد که معمولا با Unicode-8 تنظیم می گردد .

سر بلند و پیروز باشید